

Provinciale Statenverkiezingen 2019: Mobiliteit centraal!

Op 20 maart 2019 mag de kiezer weer naar de stembus. Op deze dag bepaalt zij niet alleen welke partijen de komende 4 jaren de provincie gaan besturen, maar geeft zij met haar stem ook richting aan de belangrijkste beleidsthema's. Welke thema's dit worden, is nu aan u. Misschien wel meer dan ooit te voren, staat de bereikbaarheid en leefbaarheid van Nederland onder druk. Neem alleen al de impact van de woningbouwopgave (tot 1 miljoen nieuwe woningen) op de infrastructuur zowel in de stad als in de regio. Mobiliteit raakt ons allen en is de smeerolie van onze economie en samenleving. Tegelijkertijd verschraait in veel regio's juist het vervoersaanbod en staan we voor grote klimaat- en luchtkwaliteit opgaven. Er bestaat dan ook geen twijfel dat mobiliteit prioriteit verdient bij de komende verkiezingen. Uw programmacommissie heeft daarvoor de sleutel in handen en bepaalt welke mobiliteitskeuzes worden gemaakt. Dit is geen gemakkelijke opgave gezien de complexiteit en vele vraagstukken die met mobiliteit gepaard gaan. Als vertegenwoordiger van meer dan twintig organisaties op het gebied van mobiliteit, geven wij u graag een aantal suggesties voor uw verkiezingsprogramma.

Mobiliteit next level

De Mobiliteitsalliantie¹ zet in op de transitie naar een nieuw 'modal optimum' voor personen- en goederenvervoer. Dit betekent een slimme mix van alle vervoersmiddelen, individueel én collectief om zo de aanwezige capaciteit optimaal en duurzaam te benutten, in (hoog)stedelijke en in landelijke gebieden en op verschillende tijden en plaatsen. Steeds beredeneerd vanuit het perspectief van de gebruiker die de invulling van zijn reis laat hangen van allerlei omstandigheden zoals de bestemming, het reisdoel, weersomstandigheden, de drukte op de weg en het spoor, eventuele stakingen, (mate van flexibiliteit in) aankomsttijd. Nieuwe en innovatieve producten en diensten en slimme (fiscale) prikkels kunnen deze keuzevrijheid voor de reiziger verder vergroten. Dit draagt bij aan mobiliteit die slimmer, flexibeler, groener en veiliger is en ook nog eens betaalbaar.

De Mobiliteitsalliantie hecht veel waarde aan een goede wisselwerking met de bestuurders en volksvertegenwoordigers in provincies en (stedelijke) regio's. Veel van de oplossingen vinden daar plaats. Daarom zet de Mobiliteitsalliantie zich in voor:

- voldoende middelen voor investeringen in mobiliteit in provincies en regio's;
- een ambitieuze bijdrage aan een schonere omgeving (inzet op zero-emissie bevoorrading binnensteden in 2025, zero-emissie openbaar vervoer en fossielvrij rijden in 2050);
- het stimuleren van het gebruik van de fiets (en andere duurzame voertuigen) door te pleiten voor meer snelfietsroutes en laadinfrastructuur, maar ook door het fiscaalvriendelijker behandelen van de fiets in het woon-werk verkeer;
- een nieuw fiscaal stelsel (en nieuwe wet- en regelgeving) dat gebruik in plaats van bezit als uitgangspunt hanteert;

¹ De Mobiliteitsalliantie bestaat uit de volgende organisaties: ANWB, NS, KNV, RAI Vereniging, TLN, BOVAG, Fietsersbond, Rover, VNA, VZR, Bouwend Nederland, MKB Infra, Fehac, OV-NL, HTM, Qbuzz, RET, GVB, Transdev, EBS, Syntus (Keolis), Arriva, Connexxion, KNAC, Centraal Bureau voor de Rijn- en Binnenvaart en Landelijk Veren Platform.

- het starten van experimenten met innovatieve toepassingen op de weg, het openbaar vervoer en het goederenvervoer;
- investeringen in maatregelen en projecten die bijdragen aan de verkeersveiligheid en de Europese ambitie van nul verkeersdoden in 2050 (“Vision Zero”).

Suggesties voor uw provinciale verkiezingsprogramma

Voor de bereikbaarheid van Utrecht suggereren wij de volgende aandachtspunten:

- Het aansluiten en integreren van het regionale U Ned programmaplan op het OV-Toekomstbeeld 2040. U Ned beoogt én maatregelen te nemen op kortere termijn én doelen/opgaven voor de langere termijn zoals een adaptieve agenda.
- Een goede multimodale bereikbaarheid Utrecht Science Park, inclusief de fietsbereikbaarheid (in de eerste plaats vanuit Zeist en over/onder de A12 bij Bunnik) en verbindingen naar Amsterdam en Schiphol over spoor en weg. Het is voor dit gebied erg belangrijk om ook de huidige en toekomstige verbindingen van Utrecht en andere (stedelijke) regio's te betrekken.
- Realisatie van de snelfietsroute Utrecht-Amersfoort met ongelijkvloerse kruisingen op drukke punten.
- Daadwerkelijk uitvoeren van het realisatieplan fiets.
- MIRT-onderzoeken starten op aanpak knelpunten A12 (Oudenrijn – Gouwe), A28 (Utrecht-Amersfoort) en verkennen aanpak en mogelijke maatregelen verbindingen Vinkeveen/Hilversum en Breukelen en van de N201, N224 (Zeist- Scherpenzeel) N226/N227 (Woudenberg- Maasbergen) en de Rijnbrug (Rhenen). Naast een focus op quick wins ook een brede mobiliteitsaanpak verkennen.
- Vergroten van de veiligheid van de provinciale infrastructuur.

Daarnaast stellen wij u voor om de volgende algemene punten te verwerken in uw programma:

- Gebiedsgericht denken centraal stellen, ook in de bestuurlijke overleggen MIRT. Dan zou het niet langer moeten gaan over investeringen in modaliteiten, maar om de gebiedsopgave en de wijze waarop deze wordt aangepakt in samenwerking tussen provincie, Rijk en gemeenten. Voordeel is dat dit bijdraagt aan het vormgeven van de transitie van een Infrastructuurfonds naar een Mobiliteitsfonds;
- Een gedegen analyse van het zogenaamde ‘Daily Urban System’ in de regio's in uw provincie is feitelijk onmisbaar, evenals een analyse van mogelijkheden voor slimme ketenmobiliteit;
- Een goed functionerend Daily Urban System’ vergt voorzieningen die dit versterken, zoals overstappunten P&R, P&B en mobiliteitshubs, inclusief de organisatie van deelconcepten om ‘the first/last mile’ comfortabel af te leggen;
- Aansluitend op de bovenstaande twee punten kan het zeer interessant zijn om experimenten te organiseren rondom nieuwe mobiliteitsvormen in ketenmobiliteit, vanuit het perspectief van de reiziger (van deur tot deur en met verschillende modaliteiten). Experimenten die de bestaande kokers ten aanzien van regelgeving, financiering en overheidsbevoegdheden doorbreken (Mobility as a Service). Dit is zeker de moeite waard in gebieden waar het openbaar vervoer verschaalt. Duurzame en vraag gestuurde mobiliteit zouden expliciet kunnen worden opgenomen in de aanbestedingseisen van OV-concessies;
- Voor optimaal gebruik van de fiets als duurzaam vervoermiddel zijn een veilige fietsinfrastructuur, investeringen in fietssnelwegen en voldoende fietsstallingen essentiële voorwaarden;
- Hoogwaardige openbaar vervoerssystemen vergen investeringen en verdere innovatie van bestaande systemen (van snelle bus-ontsluitingen tot lightrail).

- Bij aanleg en onderhoud van infrastructuur is veiligheid een onmisbaar, integraal aspect, met name voor kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers, tweewielers, kinderen, ouderen en mensen met een beperking.
- Bij de inzet van verkeerseducatie en voorlichtings-/gedragscampagnes kan samenwerking met medeoverheden en maatschappelijke partijen door een breder draagvlak effectiever en kostenefficiënter zijn;
- Smart Mobility (slimme verkeerslichten, Talking Traffic) kan vergaand bijdragen aan betere doorstroming van het verkeer. Voor optimaal gebruik van de mogelijkheden is samenwerking met mede-wegbeheerders nodig (Rijkswaterstaat, gemeenten);
- Mobiliteitsvragen hebben een sterk verband met de energietransitie.

Goede en duurzame bereikbaarheid zorgt voor een omgeving, waar mensen graag wonen en bedrijven zich vestigen. Mobiliteit maakt dat mensen en organisaties kunnen doen waar ze goed in zijn, stimuleert de productiviteit en draagt in hoge mate bij aan woon- en leefplezier. Mobiliteit voor iedereen verdient daarmee alle aandacht!

Mocht u naar aanleiding van dit paper vragen hebben of meer informatie willen, dan staan wij uiteraard tot uw beschikking. U kunt contact opnemen met Anne-Marie Frissen: a.frissen@mobiliteitsalliantie.nl en 06-10927054.

Aan de leden van Provinciale Staten van Utrecht

Den Haag, 29 april 2019

Geachte heer, mevrouw,

U staat aan het begin van een nieuwe Statenperiode. De 24 partners van de Mobiliteitsalliantie¹ wensen u veel succes en plezier in uw politieke werk de komende jaren!

Vorig jaar reikten wij u via de bijgevoegde notitie een aantal punten aan voor uw verkiezingsprogramma. Sindsdien hebben wij hard gewerkt aan een toekomstplan om de mobiliteit tegen 2030 slimmer, duurzamer en veiliger te maken. In dit plan (dat wij dit voorjaar presenteren) schetsen wij een aantal richtingen:

1. De reiziger kan zich echt drempelloos verplaatsen
2. De reiziger heeft overal duurzame opties
3. De reiziger verplaatst zich veilig, comfortabel en met zo min mogelijk vertraging
4. De reiziger heeft maximale keuzevrijheid
5. Mobiliteit wordt integraal benaderd

Het nieuwe provinciebestuur staat voor grote verantwoordelijkheden en uitdagingen in de mobiliteit, die in het nieuwe collegeakkoord geadresseerd zullen (moeten) worden. In lijn met de vijf bovenstaande richtingen en onze eerdere notitie geven wij u in overweging om de volgende punten op te nemen in de paragraaf *Mobiliteit* van het collegeakkoord:

- Wij investeren substantieel in veiligere (fiets)infrastructuur en in evidence-based beïnvloeding van verkeersgedrag en dragen hiermee bij aan de ambitie van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030, namelijk: nul verkeersdoden in 2050.
- Wij stellen voldoende budget beschikbaar om, ook op de lange termijn, het beheer en onderhoud van onze infrastructuur op peil te houden. Wij brengen de opgave tijdig in kaart, waarbij innovatieve en duurzame oplossingen belangrijke randvoorwaarden zijn.
- Wij willen de voorzieningen voor (elektrische) fietsen, zoals snelfietsroutes en stallingsvoorzieningen, verbeteren en uitbreiden.

¹ De Mobiliteitsalliantie bestaat uit de volgende organisaties: ANWB, NS, KNV, RAI Vereniging, TLN, BOVAG, Fietsersbond, Rover, VNA, VZR, Bouwend Nederland, MKB Infra, Fehac, OV-NL, HTM, Qbuzz, RET, GVB, Transdev, EBS, Syntus (Keolis), Arriva, Connexion, KNAC, Centraal Bureau voor de Rijn- en Binnenvaart en Landelijk Veren Platform.

- Samen met betrokken gemeenten en regio's maken wij een plan om op een aantal strategische locaties multimodale overstappunten te creëren, waar reizigers gemakkelijk kunnen overstappen op verschillende (duurzame en betaalbare) vervoermiddelen.
- Binnen het (openbaar) vervoer gaan wij actief aan de slag met experimenten met vraaggestuurde mobiliteit en (nieuwe) mobiliteitsdiensten. Daarbij hebben wij nadrukkelijk oog voor de verschillende behoeften in stedelijk en landelijk gebied.

Mocht u vragen hebben of meer informatie willen, dan kunt u uiteraard contact met ons opnemen via; r.bekkers@mobiliteitsalliantie.nl of 06 524 81075.

Hartelijke groet,

Frits van Bruggen

voorzitter Mobiliteitsalliantie